

ÖNTUDATRA ÉBREDÉS

Mk 16,19; ApCsel 1,10—11

Áldozócsütörtök, unitárius hitünk szerint, a tanítványok öntudatra ébredésének ünnepe. Hiába keressük azonban a Bibliában ebben a formában az ünnep tartalmát, mert a Szentírás mindkét felolvasott helye Jézus mennybemeneteléről tudósít.

Ezekben két kép ragadja meg figyelmünket: az egyik a felhők közé emelkedő, mennybemenő Jézus alakját, a másik, az ég felé feszülten figyelő tanítványokat ábrázolja. Áldozócsütörtökön — e bibliai képek alapján — a dogma kereszténység Jézus mennybemenetelét ünnepli, csak a mi esetünkben kapja ez az ünnep „a tanítványok öntudatra ébredése“ nevet. Nem azért, mert mi különbek akarunk lenni a többi kereszténynél, hanem azért, mert egyszerűen elfogadhatatlan, hihetetlen számunkra, hogy Jézus feltámadt és húsvét után negyven napra az égbe emelkedett, a mennybe ment.

Egyesek, lehet, megbotránkoznak, midőn ezt mondom, s méltatlankodva kérdezik magukban: akkor miért írja mindezt a Biblia?!

Valóban, a Bibliából vettem a felolvasott verseket, de ez nem azt jelenti, hogy szósz szerint elfogadom. Hisz a Bibliát értelemmel kell olvasni és tanulmányozni. Így, ami az értelemmel meg nem egyező, azt el nem fogadhatom.

Ne feledjük, hogy a Bibliát emberek írták, akik hittek a különböző csodákban, s abba csodálatos történeteket, legendákat is beillesztettek. Egy ilyen legendás történet Jézus mennybemenetele is. Nekünk azonban ez ünnep többet jelent egy szép legendánál, s ezért adtuk neki ezt a nevet: a tanítványok öntudatra ébredése.

Mit jelent öntudatra ébredni? Megismerni, felismerni életünk célját, tisztán látni valamit, amit addig homály fedett.

A tanítványok szeme elől Jézus alakját egy időre eltakarta a félelem és kétségbeesés köde. A halászbárka vagy a vámszedőasztal mellett állandó töprengésben, tépelődésben éltek. Míg végre eljött a nap, hogy felébredjenek, tisztán lássák Jézus nagyszerű alakját, aki mindannyiuk fölé messze felmagasodott életével, tanításaival, cselekedeteivel. Tudatosult bennük, hogy miért is élt és miért halt meg a Mester, s rádöbbenetek, hogy követniük kell őt életük árán is. Értelmük megvilágosodott, szívük megtisztult, megtelt szeretettel, megnyílt Jézus és Istenországa előtt, s megérették: Jézus tanításainak hirdetése életük legnagyobb feladata és célja. A szózat: „Galileai férfiak, miért álltok itt az ég felé nézve?“ — a lelkükben szólalt meg, s megértették, Jézust, a mennyet nem az égen, hanem a földön, saját szívükben kell keresniük.

Valahogy így látom én áldozócsütörtök értelmét. S bármilyen egyszerűvé, megkopottá lett is ez ünnep, nekünk, kései tanítványoknak, mindig van és lesz üzenete.

Mert mi is sokszor élünk úgy, mint a tanítványok: félelemben és kétségbeesésben, töprengésben és aggodalomban. Élünk, égre emelve tekintetünket, mennvei csodákra várva. Csak épp a felénk magasodó s

mindig Isten felé hívó Jézust nem látjuk, nem látja feszületen figyelő tekintetünk. S meddő révedezésünkben talán még akkor sem ébredünk fel, midőn lelkünkben megszólal a szózat: miért álltok itt az ég felé nézve?

Pedig ez kellene végre: felébredni, öntudatra ébredni, mint egykor a tanítványok, s Jézust követve visszatérni a földre és itt építeni Istenországát, a földi mennyországot. Sokszor azonban távol állunk Jézustól, az öntudatosult, igaz keresztény eszménytől.

Sajnos, vannak olyanok, akik nem tudják, miért unitáriusok, mit jelent e felekezethez tartozónak lenni. Szép, egyszerű vallás — mondogatják — de egyebet nem tudnak mondani róla. A szerető, gondviselő, jószágos Isten, Atya helyett egy haragvó úrról, bíróról beszélnek, aki megbünteti az atyák vétkét a fiakban. A tisztaszívű, szerető ember Jézust pedig feltámadó és majdan élők és holtak felett ítélkező istenként emlegetik. Ha az ösök, az egyházért meghalni is kész elődök tetteiről esik szó, csak vállat vonnak, s legfennebb hozzáteszik: kit érdekel?

De a legszomorúbb az, amikor mellveregetve hangoztatják egyesek: én unitárius vagyok, konfirmáltam is, de amikor tetre kerül a sor, amikor jó cselekedettel kell bizonyítani a hitet, a vallásosságot: sehol nincsenek, vagy a keresztény lelkülettel ellenkező magatartást tanúsítanak.

Az ilyenekről mondta valaki — „Az, aki vallásának szabályait anélkül követi, hogy hinne bennük: gyáva és szájalomra méltó“. S az ilyenek felé hangzik mindenekelőtt a felhívás: miért álltok az ég felé nézve?

Egyházunkban — régebb — nem véletlenül tartották e napon a konfirmációt. Hisz az a hitben való megerősödés, öntudatra ébredés áldott alkalmá. Lehet, annak idején, bár tudtuk a kátét, zsenge ifjúként nem láttuk még tisztán Jézust, tanításait, eszméit. Lehet, csak csodáltuk, bámulattal néztük égbenyúló alakját, de követni nem tudtuk őt.

Áldozócsütörtök öntudatra ébredésre ösztönöz. Ne nézzünk ámulattal az ég felé, hanem kövessük Jézust, hogy eljussunk már itt a földön Istenhez, embertársainkhoz, az üdvösséghez! Úgy, amint azt ma, áldozócsütörtökön, boldogan énekeljük: „Megdicsőül, égbe száll, / Itt, Uram, ki rád talál, / Már e földön üdvözül, / Jobb kezed felére ül. / Szent fiadnak ünnepén, / Ez az áldott szent remény, / Boldogítson, jó Atyám, / Új gemnek hajnalán.“ (138. ének) Ámen.

LUKÁCS SÁNDOR

PÜNKÖSDI TANULSÁG

ApCsel 2,33

A világtörténelem színpadán egy felemelő élet vonul végig lelki szemeink előtt e pillanatban, melynek főhőse az emberiség legnagyobb tanítómestere, a helyes élet útmutató példányképe: Jézus. Látom, amint végigküzdi az életet. Végignézem küzdelmei sorozatát, melyben diadal-maskodik a világ csábításai és kísértései felett. Aztán szemembe mered